

Timur Diz
Teknik İşler
ve Eğitim Koord.
IZODER

Enerji Kimlik Belgesi

Enerji Kimlik Belgesi uygulaması 1 Ocak 2011'den itibaren yürürlüğe girdi. 1 Ocak 2011'den itibaren yeni binaların Enerji Kimlik Belgesi alması yasal olarak zorunlu. Bu belge, yeni binalar için yapı kullanma izin belgesinin ayrılmaz bir parçasıdır. Tüm mevcut binaların ise 2017 yılına kadar Enerji Kimlik Belgesi alması zorunludur.

Enerji Kimlik Belgesi;

- Binalarda konfor koşullarının oluşturulması için gerekli olan minimum enerji ihtiyacını,
- Bu konfor koşullarının oluşturulması için binanın ne kadar enerji tüketeyeceğine dair sınıflandırmayı,
- Enerji tüketiminin hangi oranda güneş, rüzgâr, vb. yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlandığını,
- Binanın ve içerisinde kullanılan cihazların işletilmesinde çevreye ne kadar CO₂ gazı salımı yapıldığını,
- Binanın yalıtım özelliklerini,
- Isıtma ve/veya soğutma, havalandırma ve sıhhi sıcak su sistemlerinin verimi ile ilgili bilgiler gösterir.

Enerji Kimlik Belgesi'nde; binanın enerji tüketimi ve sera gazı salımı A ile G arasında sınıflandırılmaktadır. Sınıflandırma binanın inşa edildiği yıldaki mevzuatlarca tanımlanmış asgari şartlar göz önüne alınarak yapılmaktadır. Bir binanın enerji sınıfı; mevcut bina için hesaplanan tüketim değerleri ile aynı binanın aynı yerde yasalar çerçevesinde imal edilmesi durumunda elde edilen tüketim değerlerinin birbirine oranlanmasıyla belirlenir. Binalar için en düşük performansı temsil eden G sınıfı binalarda enerji tüketimi ve sera gazı salımı çok yüksektir. G sınıfı binalar; yasalarca öngörülen asgari şartlardan en az %75 daha fazla enerji tüketmektedir. D sınıfı binalar ise yasalarca öngörülen asgari şartlarda veya bu şartlardan %19 daha fazla enerji tüketmektedir. Enerji kimlik belgesinde C sınıfı olarak atanmış olan binalar yasalarca öngörülen asgari şartlardan %1 ile %20 arasında, B sınıfı olarak atanmış binalar ise %21 ile %60 arasında daha az enerji tüketmektedir. Enerji performansı en üst seviyede olan A sınıfı binalar ise yasalarca öngörülen asgari şartların en fazla %40'ı kadar enerji tüketimine sahiptir.

Enerji Kimlik Belgesinin Düzenlenmesi

Enerji Kimlik Belgesi düzenlenirken Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından tebliğ ile yayımlanan hesaplama yöntemi kullanılır. Bu hesaplama yönteminde BEP Yönetmeliği kapsamına

giren binaların yıllık m² başına düşen enerji tüketim miktarını ve buna bağlı olarak CO₂ salımının nasıl hesaplanacağını, hesaplama sonuçlarına göre binanın enerji performansı ve emisyon salım sınıfları tanımlanmaktadır.

Enerji Kimlik Belgesi, internet tabanlı bir yazılım olan BEP-TR kullanılmak suretiyle düzenlenir. BEP Yönetmeliği kapsamına giren binaların yıllık m² başına düşen enerji tüketim miktarını ve buna bağlı olarak CO₂ salımını hesaplar ve BEP Hesaplama Yöntemi'ni kullanarak ilgili binaya uygun Enerji Kimlik Belgesi'ni üretir.

Enerji Kimlik Belgesi Düzenlemeye Yetkili Kuruluşlar:

Enerji Kimlik Belgesi, bu belgeyi vermeye yetkili kuruluş tarafından hazırlanır ve ilgili idarece onaylanır. Enerji Kimlik Belgesi, yeni binalar için yapı kullanma izin belgesinin ayrılmaz bir parçasıdır. Enerji Kimlik Belgesi vermeye yetkili kuruluşlar dışındaki diğer kurum ve kuruluşlarca verilen Enerji Kimlik Belgesi ve ilgili raporlar geçersiz sayılır. Bu belge ve raporlar ilgi-

li idarelerce onaylanmaz. Bünyesinde Enerji Kimlik Belgesi düzenlemek üzere yetki belgesi almış olan ve meslek odalarından alınmış Serbest Müşavir Mühendis Belgesi'ne sahip mühendis veya mimar bulunduran tüzel kişiler, yeni yapılacak binalara, Enerji Kimlik Belgesi Vermeye Yetkili Kuruluş sayılır.

Bünyesinde Enerji Kimlik Belgesi düzenlemek üzere yetki belgesi almış mühendis veya mimar bulunduran Enerji Verimlilik Danışmanlık Şirketleri, mevcut binalara Enerji Kimlik Belgesi Vermeye Yetkili Kuruluş sayılır. BEP-TR'ye erişim yetkisi, sadece Enerji Kimlik Belgesi düzenlemeye yetkili kuruluşlara verilir. Ancak, bu yetki, Enerji Kimlik Belgesi düzenlemeye yetkili kuruluş adına, düzenlenen eğitimlere katılmak suretiyle Enerji

Bina Enerji Sınıfı	Enerji Sınıfı Endeksi (EP)
A	0-39
B	40-79
C	80-99
D	100-119
E	120-139
F	140-174
G	≥175

Kimlik Belgesi düzenlemek üzere Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından sertifikalandırılan gerçek kişiler (Enerji Kimlik Belgesi uzmanları) tarafından kullanılır. Bu sebeple Enerji Kimlik Belgesi (EKB) düzenlemeye yetkili kuruluşların, EKB düzenlemek üzere yetkilendirilmiş personele sahip olması şarttır. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, eğitimi tamamlamış ve sınavdan başarılı şekilde geçen EKB uzmanlarına, kişiye özgü kullanıcı adı ve şifre verir. EKB uzmanlarının şifre ve kullanıcı adları kullanılarak Enerji Kimlik Belgesi üretilir.

EKB uzmanlarının çalışmakta olduğu kuruluşlardan ayrılmaları ve Enerji Kimlik Belgesi düzenlemeye yetkili bir başka kuruluşta çalışmalarını halinde, ayrıca eğitim ve sertifikalandırma programına katılmalarına gerek yoktur. Ancak BEP-TR'ye erişim hakkının devam ettirilmesi için çalışmakta olduğu kuruluşun yazılı olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'ndan istekte bulunması gereklidir.

Enerji Kimlik Belgesi vermeye yetkili kuruluşlar, meslekî sorumluluk sigortası yaptırır ve Enerji Kimlik Belgeleri'nin düzenlenmesinden, yetkili kuruluşun ilgili personeli ve yetkili kuruluş adına kuruluşun sahibi veya yöneticisi müteselsilen sorumludur.

Enerji Kimlik Belgesi Uzmanları

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü'nden binalarda enerji verimliliği danışmanlık şirketi veya kurumsal yetki belgesi almış üniversiteler, meslek odaları ve diğer kurum ve kuruluşları, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından düzenlenen ilave bir eğitimi başarı ile tamamlamaları halinde, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca EKB Uzmanı Eğitici Kuruluş olarak görevlendirilir. EKB Uzmanı Yetkilendirme Eğitimleri, eğitici kuruluşlar tarafından gerçekleştirilir.

Eğitimler sonunda Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanan soru bankası üzerinden sınavda, yüz üzerinden en az yetmiş puan alanlara EKB düzenlemek üzere yetkilendirildiklerine dair sertifika, internet üzerindeki yazılıma ulaşabilmek için kullanıcı adı ve şifre verilir.

Enerji Kimlik Belgesi düzenlemeye yetkili kuruluşların bu belgelerin düzenlenmesi ile ilgili faaliyetlerinin denetimi Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yapılır veya yaptırılır. Enerji Kimlik Belgesi vermeye yetkili olanların yetkilerini kötüye kul-

landıklarının veya gerçeğe aykırı belge düzenlediklerinin tespit edilmesi halinde durum, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü'ne ve ilgili meslek odasına bildirilir ve haklarında yapılacak inceleme ve soruşturma sonuçlanana kadar bunların Enerji Kimlik Belgesi düzenleme yetkileri askıya alınır. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın yaptığı bildirimler neticesinde, Serbest Müşavir ve Mühendis belgesi veya Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yetki belgeleri iptal edilenlerin veya belgeleri bir yıl içinde üç defa askıya alınanların Enerji Kimlik Belgesi düzenleme yetkileri, bir daha verilmemek üzere Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından iptal edilir.

Mevcut ve Yeni Binalar İçin Enerji Kimlik Belgesi'nin Düzenlenmesi

Mevcut binalar için Enerji Kimlik Belgesi, Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketleri tarafından düzenlenir. Proje aşamasındaki yeni binalar için Enerji Kimlik Belgesi ise Serbest Mühendislik ve Müşavirlik şirketleri tarafından düzenlenir. Enerji Verimliliği Danışmanlık şirketleri, mevcut binayı yerinde inceleyerek, Serbest Mühendislik ve Müşavirlik şirketleri (SMM) ise binaya dair mimari proje, ısı yalıtım projesi, aydınlatma projesi, mekanik tesisat projeleri üzerinden; binanın yapım yılı, yönü, konumu vb. genel bilgileri, binanın hangi malzemelerden inşa edildiği, yalıtım durumu, çatı, cephe, döşeme ve pencere alanları vb. temel bilgileri, ısıtma ve/veya soğutma sistemlerinin verimlilikleri, sıcak su

sistemi ile ilgili teknik bilgileri ve kullanılan aydınlatma elemanlarının tipi, sayısı vb. teknik bilgileri toplar. Elde edilen bu bilgiler ışığında EKB uzmanı binanın enerji performansına dair gerekli hesaplamaları yaparak Enerji Kimlik Belgesini üretir ve ilgili idarelere (belediye gibi) onaylatır.

Enerji Kimlik Belgesi'nin, binanın tamamı için hazırlanması şarttır. Ayrıca, isteğe bağlı olarak, kat mülkiyetini haiz her bir bağımsız bölüm veya farklı kullanım alanları için ayrı ayrı düzenlenebilir. Enerji Kimlik Belgesi'nin bir nüshası bina sahibi, yöneticisi, yönetim kurulu ve/veya enerji yöneticisince muhafaza edilir, bir nüshası da bina girişinde rahatlıkla görülebilecek bir yerde asılı bulundurulur.

Enerji Kimlik Belgesi düzenleme tarihinden itibaren 10 yıl süre ile geçerlidir. Binada, enerji ihtiyacının değişmesine neden olan herhangi bir tadilatın yapılması halinde, Enerji Kimlik Belgesi mevzuatlara uygun olacak şekilde bir yıl içinde yenilenmelidir. Binalar veya bağımsız bölümlere ilişkin alım, satım ve kiraya verme ile ilgili iş ve işlemlerde Enerji Kimlik Belgesi düzenlenmiş olması şartı aranır. Binanın veya bağımsız bölümün satılması veya kiraya verilmesi safhasında, mal sahibi Enerji Kimlik Belgesi'nin bir suretini alıcıya veya kiracıya verir.

Binanızın Enerji Sınıfını İyileştirmek İstiyorsanız?

Enerji Kimlik Belgesi aldığınızda mevcut binanızın enerji tüketimi yüksek çıkabilir. Binanızın enerji sınıfını iyileştirmek istiyorsanız; Enerji Kimlik Belgenizin ekinde yazan önerileri değerlendirin. Binanıza yalıtım yaparak, pencerelerinizi low-e veya solar low-e kaplamalı yalıtım camı üniteleri ile, aydınlatma armatürlerinizi verimliliği ile, eski ve verimsiz ısıtma ve/veya soğutma sistemlerinizi verimli yeni cihazlarla değiştirerek, tesisat ve vanalarınızı yalıtarak, binanıza otomatik kontrol sistemleri tesis ederek, yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanarak, ısı pompası, kojenerasyon ve mikrokojenerasyon sistemlerinin kullanarak, enerji performansını iyileştirebilirsiniz. Alacağınız yeni Enerji Kimlik Belgesi ile daha konforlu bir yaşamın keyfini sürerken çevreye daha az sera gazı salımı ile binanıza değer katabilirsiniz.

